

TURNEUL CEL MARE

Sică Alexandrescu

CE AM ÎNVĂȚAT DE LA TEATRUL SOVIETIC

„Dacă m-ar întreba cineva, ce mi-a dat teatrul sovietic, aş putea răspunde imediat fără să stau pe gânduri : o modalitate mai adincă de a aborda creația artistică, un sporit simț de răspundere și mai ales posibilitatea de a cunoaște viața.

Atunci când am făcut prima mea călătorie la Moscova cu scopul de a învăța și de a mă perfecționa, eram om destul de matur, aveam în spate 40 ani de carieră teatrală. Cu toate acestea, de câte ori călcam pragul sălilor de teatru moscovite, acolo unde se desfășurau repetițiile, mă simțeam tinăr de tot, ca și cum atunci aş fi început activitatea teatrală. Căci așa înțeleg eu teatrul sovietic : o năzuință cit mai deplină de a transmite concepția tematică a piesei, de a o reda clar și convingător, într-o formă adinc emoțională. Participând la repetiții am văzut cită grijă se depune în deslușirea temei principale a operei și cit de adinc e simțul de răspundere de care e pătruns fiecare component al spectacolului.

Am înțeles atunci că rolul regizorului este de a dezoălui miezul lucrării nu numai actorilor ci și, prin ei, spectatorilor ; în felul acesta problema dezoăluirii creației autorului cade în sarcina regizorului, care trebuia să valorifice toate nuanțele subtile ale lucrării dramatice.

La repetițiile M.H.A.T., la Teatrul Mic, la Mossoviet, am înțeles o dată mai mult că sistemul lui Stanislavski nu este un catehism ci un viu și activ îndrumător în acțiunea de pregătire a spectacolului. De la început am fost impresionat de adinca seriozitate de care erau pătrunși actorii, atunci când începeau să descifreze rolul. „Există o triplă unitate, mi-a spus unul din regizori, încheată în tripticul piesă, spectacol, public. Dacă noi n-am ține seama de fiecare din acești factori, separat, ar fi imposibil să ne îndeplinim datoria artistică“. Într-adevăr, imaginea spectatorului stăruie permanent în conștiința celor care montează un spectacol. Aceasta este marea calitate a teatrului sovietic. Am înțeles o dată mai mult că o operă de artă care ignorează oamenii pentru care ea a fost scrisă, nu e altceva decît o demonstrație formală, un joc fals de focuri de artificii ; noi trebuie să jucăm pentru oameni, pentru întărirea conștiinței lor cetățenești, pentru bucuria lor.

Eu am mai simțit încă ceva de la oamenii sovietici și simt de datoria mea să o spun aici : căldura sufletească cu care ei sînt totdeauna gata să ajute tuturor celor care vor să învețe, bucuria cu care ei primesc confrăți veniți de departe, înconjurîndu-i cu o grijă afectu-

oasă. Când am venit prima oară la Moscova vroiam să văd Revizorul, ca după aceea să-l montez cât mai bine la București — ceea ce n-aș fi putut niciodată face fără o călătorie în U.R.S.S.

Unul din bunii mei prieteni moscoviți — la cuvintele mele de mulțumire pentru prietenia, grija și dragostea cu care am fost înconjurat tot timpul șederii mele la Moscova — mi-a răspuns jumătate în glumă, jumătate serios: Nu-mi mulțumi, eu am tot interesul ca Revizorul să fie montat cât mai bine la București. Crezi că problema asta mi-e indiferentă?

Spuneam că amicul meu rostise cuvintele acestea glumind? Nu! A spus totul foarte serios. Numai însoțit de un zîmbet. Acesta e adevărul: omul sovietic nu e niciodată indiferent față de ceea ce se întîmplă în lume. Acest adevăr l-am învățat tot la Moscova!

Dacă mă gîndesc mai bine, mai adînc, acesta este unul din cele mai prețioase învățăminte pe care mi le-a dat teatrul sovietic!"

La o repetiție a piesei „Anii negri” de A. Baranga și N. Moraru (Teatrul Național „I. L. Caragiale”)

